

Magyarországi cadaver szervdonációs aktivitás 2009-ben

Az elmúlt évek során a donorok jellemzőit tekintve változások figyelhetők meg. Ezen változások közül talán leginkább szembeötlő a donorok átlagéletkora, illetve életkori eloszlása. 2009-ben a donorok átlagéletkora 45,5 év volt. Az életkori megoszlás szempontjából – összehasonlítva a 2007-es év adataival – az a tendencia figyelhető meg, hogy a 41 és 50 év közötti donorok száma nagymértékben csökkent, míg a 61 év feletti donorok száma emelkedést mutat.

Kétszeres májátültetett kislány

2009-ben a legfiatalabb cadaver donor 2 éves volt, míg a legidősebb 73 éves. Kilenc, 18 év alatti cadaver donorból történt szervkivétel. A legfiatalabb vesedonor 4 éves volt, míg a legidősebb 73 éves. A vesedonorok átlagéletkora 45,73 év. A legfiatalabb májdonor 4 éves volt, míg a legidősebb 62 éves. Az átlagéletkor a májdonorok esetében 37,4 év volt a 2009-es év folyamán. A szívdonorok átlagéletkora 2009-ben 30 év volt, a gyermekszív-transzplantációs programnak köszönhetően a legfiatalabb szívdonor 2 éves volt, míg a legidősebb 51 éves volt. Amennyiben csak a 18 év feletti donorok életkorát vizsgáljuk a szívdonorok átlagéletkora 34,6 év. A tüdődonorok átlagéletkora 40,1 év, a legfiatalabb tüdődonor 4 éves volt, míg a legidősebb 65 éves. Pancreas tekintetében az átlagéletkor 27,8 év volt 2009-ben, a legfiatalabb pancreas donor 18 éves, míg a legidősebb 44 éves volt. A 277 jelentett lehetséges donornak 38,9 %-a volt nő (108) és 61,1 %-a férfi (169). A jelentett esetek vércsoport eloszlását tekintve a legtöbbször előforduló vércsoport „A”-s volt (42,37%), ezt a „0”-s vércsoport követte (28,63%), majd a „B”-s vércsoport (19,47%) és végül 9,54 %-ban fordultak elő „AB”-s vércsoportú lehetséges donorok. A donorok diagnózisát tekintve az agyi

vascularis történések fordulnak elő leggyakrabban (57,14%), ezek közül is a subarachnoidális vérzés volt a legtöbbször az agyhalálhoz vezető kórok, ezt követik a traumás történések (32,86%) amelyek közül a traumás eredetű subdurális vérzés a legtöbb esetszámú diagnózis és 10 %-ban egyéb diagnózis állt az agyhalál háttérben (hypoxiás agykárosodás, hydrocephalus, CO mérgezés).

A 277 esetből 180 esetben történt vírusszeroológiai vizsgálat. 49 olyan eset volt (17,6%), amikor a vírusszeroológiai vizsgálat elkészült, de a donáció valamely más oknál fogva meghiúsult. 17 esetben maga a víruspozitív eredmény hiúsította meg a donációt (a meghiúsult esetek 12,4%). És 2 olyan egyedi eset fordult elő, amikor a vírusszeroológiai eredmény már a szervek kivétele után készült el, és azok pozitívítása miatt a szervek beültetése elmaradt. 17 esetben az anti-HBc eredménye reaktivitást mutatott (az összes vírusszeroológiai vizsgálatok 9,4%-a). Ez esetben az OVSZ eljárásrendnek megfelelően anti-HBs titer elvégzését abban az esetben kezdeményezzük, amennyiben megfelelő eredmény esetén a szervek – elsősorban a vesék – beültetése megtörténne. Ezt a riadószervezés során az illetékes transzplantációs centrumokkal megbeszéljük. 2009-ben 10 ilyen kiegészítő vizsgálat történt, amelyek közül 8 esetben az anti-HBs titer nem érte el a 100 mU/L szintet, így ezen donorjelentések az eredményt követően meghiúsultak. 2 esetben volt az anti-HBs titer szintje 100 mU/L felett, ebből egy esetben történt meg a vesék kivétele, majd beültetése.

Három esetben voltak a potenciális donorok HBsAg reaktívak (1,6%) és 5 esetben HCV reaktívak (2,7%), amelyek esetek mind a donorjelentések meghiúsulásához vezettek.

A lehetséges donorok anamnézisé

tekintve 49 esetben történt az ellátás során komplett reanimáció (17,6%). 8 lehetséges donor anamnézisében szerepelt IDDM (2,88%) és 88 agyhalott anamnézisében szerepelt hypertonia diagnózis (31,7%).

A jelentett lehetséges donorok közül 22 másodlagos agykárosodás miatt került az agyhalál állapotába, ezért 72 órás volt a megfigyelési idő (7,94%).

Összesen 13 alkalommal történt kiváltó vizsgálat a megfigyelési idő lerövidítése céljából (9,2%), de ez csupán 4 esetben történt 72 órás megfigyelési időt igénylő potenciális donornál.

29 előzetes keresztpólya és 5 előzetes tipizálás történt vérmintából. A megfigyelési idő megszakítására 2 esetben volt szükség, ebből egy esetben később meg tudták állapítani az agyhalált és sikeres transzplantáció követte a donációt. Keringés-összeomlás 7 alkalommal

Veseátültetett kisfiú farsangon

történt. 5 külföldi állampolgárt regisztráltunk, 1 fogvatartott donort, egy esetben ismeretlen személyazonosságú volt a lehetséges donor. 11 alkalommal a család tiltakozása miatt hiúsult meg szervadományozás, amelyek közül 1 volt kiskorú, tehát a szülők írásos beleegyezése a donációba nem történt meg. **Szervkoordinációs Iroda**